

REGERINGSKANSLIET

2012-07-23

Ang. U2012/3953/DL

Utbildningsdepartementet

Emma Söderberg Majanen
Departementsledningen
Utbildningsdepartementet
08-405 18 50

Hej,

Utbildningsminister Jan Björklund tackar för ert brev om hemundervisning. Han har bett mig, som medarbetare i den politiska staben, att svara på det.

Alla barns rätt till en likvärdig utbildning är en av grundstenarna i det svenska utbildningssystemet. I Sverige finns därför inget generellt tillstånd att undervisa sina barn i hemmet. Däremot finns det möjlighet för kommunen att bevilja att barn undervisas hemma under en begränsad tid. Förutsättningarna för detta är enligt 24 kap 23 § skollagen för det första att verksamheten framstår som ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står barnet till buds enligt skollagen, för det andra att behovet av insyn i verksamheten kan tillgodoses och för det tredje att det finns synnerliga skäl.

I prop. 2009/10:165 framhåller regeringen att det av gällande skolförfattningar tydligt framgår att undervisningen i skolan ska vara allsidig och saklig och därigenom utformas så att alla elever kan delta oberoende av vilken religiös eller filosofisk uppfattning som eleven och dennes vårdnadshavare har, och att det därför inte finns något behov av en bestämmelse i skollagen som ger utrymme för hemundervisning på grund av religiös eller filosofisk uppfattning hos familjen.

I propositionen tas därefter förhållandet mellan regleringen av hemundervisning och Sveriges internationella förpliktelser upp. Enligt 2 kap. 19 § regeringsformen (dåvarande 23 §) får lag eller annan föreskrift inte meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av Europakonventionen. Enligt artikel 2 i första tilläggsprotokollet till Europakonventionen får ingen förvägras rätten till undervisning, och enligt samma artikel ska staten vid utövandet av den verksamhet den kan ta på sig i fråga om utbildning och undervisning respektera föräldrarnas rätt att tillförsäkra sina barn sådan utbildning och undervisning som står i överensstämmelse med föräldrarnas religiösa eller filosofiska övertygelse. Artikel 14 garanterar även rätten att inrätta och driva privata skolor. Denna rätt är dock inte ovillkorlig, utan staten kan ställa krav på undervisningens standard och innehåll och på lärarnas kompetens.

Vidare framhålls i propositionen att det av praxis framgår att staten inte behöver respektera en övertygelse hos föräldrarna som står i strid med barnets

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-post: registrator@education.ministry.se

Besöksadress
Drottninggatan 16

Telefax
08-21 68 13

rätt till undervisning. (Danelius, *Mänskliga rättigheter i europeisk praxis*, 3:e uppl. s. 486 ff. och där anförda rättsfall, samt Europeiska kommissionen för mänskliga rättigheters beslut nr 17678/91 B.N. och S.N. mot Sverige). Mot denna bakgrund gör regeringen i propositionen bedömningen att den svenska lagstiftningen angående hemundervisning inte kan anses stå i strid med Sveriges internationella förpliktelser.

Med vänliga hälsningar

Emma Söderberg Majanen

